

ამხანაგ მ. ს. გორბაჩოვის მომართვა საქართველოს კომუნისტებს, ყველა მუროველს

მკირფხსმ ამხანაგებო, მეგობრებო!
ამ ძნელ უამს მოგმართავთ თქვენ, ქალებსა და
მამაკაცებს, ქალიშვილებსა და კაბულებს, მივმართავ
თქვენს გულს, თქვენს მოქალაქეობრივ გრძნობებს,
თქვენს პატრიოტიზმს. მოგმართავთ მოვალეობითაც
— როგორც ჩემი სახელმწიფო და პარტიული მოვალე-
ობების გამო, ისე, როგორც ადამიანთა, რომელიც
იციობს და დატრადიციებს პატივს ქართველი ხალხის
ისტორიასა და ტრადიციებს, მის მაღალ და კეთილ-
შობილოურ თვისებებს.
არ დაგვიმალავთ, ბოლო ხანებში შეშფოთებით ვა-
დევნებდით თვალს მოვლენათა განვითარებას საქარ-
თველოში. ჩემთვის ცნობილია, რომ რესპუბლიკის
მშრომლებმა სულით და გულით აღიქვეს და მხარი
დაუჭირეს გარდაქმნის კურსს. ის, რაც თბილისში
მოსდა, უდავოა, ზიანს აყენებს გარდაქმნის, დემოკ-
რატიის, ქვეყნის განახლების ინტერესებს. უპასუხის-
მგებლო პირთა გადაწყვეტილებებმა, მოქმედებამ,
საქციელმა გაზარდეს დაძაბულობა რესპუბლიკაში.
განსხვავებული ანტისაბჭოთა დოკუმენტები, სო-
ციალისტური საქართველო მოეწვევათ საბჭოთა
ხალხების ძმური ოჯახისაგან.

ქალბატონო ორიენტირებმა თავგზა აუბნინეს ადამიანთა
ერთ ნაწილს, დაიწყო უწყისობა, დაიღუპნენ
ადამიანები, დაიღვრა უდასაშაულო სისხლი. განუ-
შომელია დედებისა და ახლობლების გლოვა, ღრმა
ჩვენი მწუხარება.
მშრომელთა ინტერესებს საერთო არა აქვთ რა
ცდებთან, დაარღვიონ ჩვენი ხალხების მეგობრობა
და თანამშრომლობა, მოსხონ სოციალისტური წყობი-
ლება რესპუბლიკაში, გადაჩინონ იგი ეროვნული
მტრობის მორევი. სხვა შეხედულებათა მომხრეებს
მოთმინებით განუშარტავდნენ, თუ რაოდენ დამლუ-
ველია გზა, რომელსაც ისინი დაადგნენ და საითკენაც
სხვებს უბიძგებენ, თუ რა უადრესად საშიშია
ამგვარი მოქმედება.
დაიპ, საქართველოში, ისევე როგორც სხვა რეს-
პუბლიკებშიც, როგორც მთელ ქვეყანაშიც, არის
მრავალი რთული პრობლემა. ჩვენ გვყავს, რომ ბევრი
რამ უნდა ვიღონოთ, რათა ისინი გადავწყვიტოთ.
და ჩვენ უკვე ვწყვეტთ მათ. ჩვენი საერთო მოვალე-

ობაა გავადრმოთ და განვამტკიცოთ ხალხთა ძმური
ურთიერთობა. მაგრამ ეროვნებათშორისი ურთიერ-
ობის გარდაქმნა — ეს საზღვრების გადაკეთება,
ჩვენი ქვეყნის ეროვნულ-სახელმწიფო მოწყობის
მსხვერპვა როდია, ჩვენ გადაჭრით წინააღმდეგი ვართ
ამისა. ჩვენ იმის მომხრე ვართ, რომ თანამიმდევრუ-
ლად გავაფართოოთ რესპუბლიკების, ყველა ეროვნუ-
ლი ფორმირების უფლებები, შევავსოთ ისინი რეა-
ლური შინაარსით.

რესპუბლიკის კომუნისტებს, თითოეულ მცხოვრებს
დღეს მოეთხოვებათ ერთგულება მოქალაქეობრივი
მოვალეობისადმი, დიდი პასუხისმგებლობა თავისი
ხალხისა და ისტორიის წინაშე. არ უნდა დავუშვათ,
რომ ლახვარი ჩაეცეს ყოველი საბჭოთა რესპუბლიკის
საარსებო ინტერესებს, სსრ კავშირის ხალხთა შორის,
განახლების საქმეს.

ქართველი ხალხის ისტორიულ კავშირურთიერ-
ობას რუს და ჩვენი ქვეყნის სხვა ხალხებთან საუ-
კუნეთა სიღრმეში აქვს გადაჭრული ფესვები. ქართვე-
ლმა ხალხმა დამსახურებული პატივისცემა და სიყ-
ვარული მოიპოვა ჩვენს მრავალეროვან ოჯახში.
დიდა მისი ღვაწლი რევოლუციურ მოძრაობაში,
მისი მხედრული გმირობა დიდ სამამულო ომში, შრო-
მითი მიღწევები.

ჩვენ ვაფასებთ გამძლეობას, რომელიც მუშათა
კლასმა, რესპუბლიკის მოქალაქეთა დიდმა უმრავლეს-
ობამ გამოავლინა ამ ძნელ დღეებში. მესმის რა ვი-
თარების სწრთულე, მთელი გულით მჭერა, რომ რეს-
პუბლიკის კომუნისტები, მშრომლები, ქართველი
ერის მუშაობის ტრადიციების ერთგულნი, გა-
მოიჩინენ კეთილგონიერებას, საღ აზრს, მაღალ პასუ-
ხისმგებლობას, დაიცვენ გარდაქმნას, ჩვენს საერთო
სოციალისტურ ღირებულებებს, ჩვენს შრომას და
ერთიანობას. თქვენზე, ამხანაგებო, დამოკიდებული
— დაუბრუნოთ სიმშვიდე საქართველოს. ეს არის
წინაპრები ვალი თითოეულისა, ვინც წმინდა იცავს
წინაპართა სხოვნას, რომლებიც ყველაზე მეტად აფა-
ხებდნენ მშვიდობას და სიამტკობობას მშობლიურ
მიწა-წყალზე, ვინც თავის ხალხზე, მის მომავალზე
ფიქრობს.

მ. გორბაჩოვი.

დაპიჯვით სიშვიდა და გაპოვირინოთ თავუაქაქა

18 აპრილს თბილისის დიმიტ-
რის სახელობის საწარმოო სა-
ფაბრიკო გაერთიანებაში გაიმართა
ამხანაგების ე. ა. შევარდნაძისა
და გ. პ. რაზუმოვსკის შეხვედრა
საწარმოს აქტივთან. შეხვედრაში
მონაწილეობდა ამხანაგი ჯ. ი.
პატიაშვილი.

საქართველოში არ დარჩენილა
კაცი, ითქვამს შეხვედრაზე, რომელ-
ც შეიძლება არ იყოს რესპუბლიკის
სახელმწიფოს მთავრობის სახელ-
თან 9 აპრილს მომხდარი ტრა-
გედით. ყველას ჩვენ, თითოეულ
ჩვენგანს ეკისრება სრული პა-
სუხისმგებლობა იმისათვის, რაც
მოსდა. იგი უნდა გაიზიარონ უმ-
აღლესი სასწავლებლების პროფ-
ესორ-მასწავლებელთა შემად-
გენლობამაც და რექტორებმაც,
მუშათა კლასის წარმომადგენლებმა,
საშუალო სკოლების პედაგ-
ოგიურმა კოლექტივებმა და ხელ-
მძღვანელებმა, მასობრივი ინფორ-
მაციის საშუალებებმა, მეცნი-
ერი და შემოქმედი ინტელიგენ-
ციის წარმომადგენლებმა. ცხადია,
პასუხი უნდა აგონ, წამქეზებლე-
ბმაც, იმათ, ვინც ახალგაზრდო-
ბას უბიძგა ანტისაზოგადობრივი
საქციელისაკენ, ვინც აშკარად
ანტისაბჭოური, ანტისოციალისტ-
ური, ანტისახელმწიფოებრივი
ლოზუნგები წამოაყენა. რად
ღირს, თუნდაც, დროებითი მთა-
ვრობის შექმნის ცდები?

როგორც ცნობილია, შეიქმნა
მთავრობის კომისია ამ დღესთან
დაკავშირებულ ყველა გარემო-
ების გამოსარკვევად. მოსახლეო-
ბისათვის პატიოსანი და გულახ-
დილი ინფორმაციის მიწოდება
მომხდარის შესახებ, ოპერატიუ-
ლად და საჯარო გამოცხადება სამარ-
თლიანობის აღდგენის, რესპუბ-
ლიკის დედაქალაქში მდგომარე-
ობის სტაბილიზაციის ერთ-ერთი
უპირველესი გზაა. საჭიროა ყო-
ველივე იმის ღრმა, მიუდგომე-
ლი პოლიტიკური ანალიზი, რაც
მოსდა. ამ მნიშვნელოვანი ადგი-
ლი განეკუთვნებათ მასობრივი ინ-

ფორმაციის საშუალებებს, კერძ-
ოდ, ტელევიზიას — მთავარ ია-
რალს ყოველგვარი კორუბისა და
მონაჩაზის გავრცელების წინაა-
ღმდეგ.
დღეს განსაკუთრებით საჭიროა
დავიცვაოთ სიმშვიდე და გამოვი-
ჩინოთ თავშეკავება, არ ავყვეთ
ემოციებს, რომელთა გაცეცხვის
უფლება, ცხადია, არავის არა
აქვს. ინციტივა აქ უნდა ეკუთვნ-
ოდეს მუშათა კლასს. საიდუმლო
არ არის, რომ ქალაქში ჯერ კი-
დეც იგრძნობა დაძაბულობა, ზო-
გან ხელოვნურად დაბრუნდა ვითა-
რებას, გაიშინა წამქეზებლური
მოწოდებები. მდგომარეობის ერ-
თგვარი სტაბილიზაციის, წარმო-
ების რიტმის გაუმჯობესების მი-
უხედავად, არის სამუშაოზე გი-
მოუხვედრების შემთხვევები აფ-
ამშენებელთა კოლექტივშიც.

შეხვედრაში ხაზგასმით აღინი-
შნა, რომ თბილისის მუშათა კო-
ლექტივების, მთელი რესპუბლი-
კის შეგნებული საზოგადოებრიო-
ბის ძალებით შეიძლება ისეთი წე-
სრივი დაეამყაროთ საქართველოში,
ორგანიზაციებსა და დაწესებულე-
ბებში, ქუჩებში, რომ უკვე უაზ-
ლოეს ხანს აღარ იყოს საჭირო
კომენდანტის საათი, საგანგებო
ღონისძიებანი. მხოლოდ მშვიდ
ვითარებაში შეიძლება ვეძებოთ
ქიზისის დაძლევის გზები. გაერ-
თიანების კოლექტივმა მოუწოდა
რესპუბლიკის ყველა მუშას მხა-
რი დაუჭიროს ამ პროგრამას,
პრაქტიკულად შეუდგენ მის გან-
ხორციელებას.

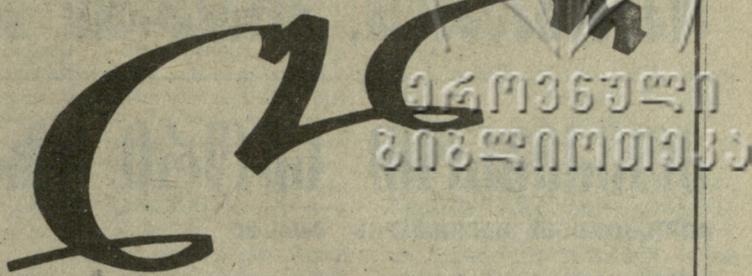
შრომითი კოლექტივები ერთ-
ერთი ის ძალაა, რომელიც შეი-
ძლება დადამწყვეტი გავლენა მო-
ახდინოს ქალაქში გამწვავებულ
სიტუაციაზე. ამ განსაკუთრებით
დიდა მსხვილი საწარმოების,
მათ შორის დიმიტროვის სახელ-
ობის საავიციო. გაერთიანების
როლი, რომელსაც სახელოვანი
შრომითი ტრადიციები აქვს. რე-
სპუბლიკაში არ დაიწყებიათ,
რომ ერთ დროს სწორედ ავია-

მშენებლები მოგვევლინენ შრო-
მის დისციპლინის განმტკიცების-
ათვის, ყველაგან და ყველაფერში
წესრიგისათვის მოძრაობის ინიცი-
ატორებად.

შეხვედრაზე გამოვიდნენ ე. ა.
შევარდნაძე, გ. პ. რაზუმოვსკი და
ჯ. ი. პატიაშვილი.

ასეთივე გულახდილი საუბარი
გაიმართა საწარმოს დასახლებავში
ქალაქლებთან შეხვედრაზეც, სა-
დაც ყველა კითხვაზე ამომწურა-
ვი პასუხი გასცეს.

პროლეტარიათო ყველა ქვეყნისა, შერიტადერთ!

საქართველოს სსრ შიშიპარი კულტურისა და სპორტის სახელმწიფო
კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

13 აპრილი, ხუთშაბათი, 1989 წ.
№ 72 (9891) • შპსი 3 კაბ.

გამოცემის 1934 წლის 13 აპრილიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ყველა ქვეყნისა

11 აპრილს გაიმართა საქარ-
თველოს კომპარტიის ცენტრალური
კომიტეტის ბიუროს სხდომა.
მოისმინეს პარტიული, საბჭოთა
და სამართალდამცავი ორგანოე-
ბის ხელმძღვანელთა ინფორმაცია
იმ მუშაობის შესახებ, რომელიც
წარმოებს რესპუბლიკისა და მის
დედაქალაქში მდგომარეობის სტა-
ბილიზაციისათვის.
აღინიშნა, რომ გასულ დღე-
ღამეში დაიხსნა თბილისში, რეს-
პუბლიკის სხვა-ქალაქებსა და რა-
იონებში სიტუაციის სტაბილიზა-
ციის ტენდენცია.

ამავე დროს ხაზი გაესვა, იმას,
რომ უნდა გაძლიერდეს პარტიუ-
ლი, საბჭოთა და სამართალდამცა-
ვი ორგანოების, მასობრივი ინ-
ფორმაციის საშუალებათა მუშაო-
ბა სრული სტაბილიზაციის მისა-
ღწევად, შემდეგ კი ვითარების
ნორმალიზაციისათვის, საქალაქო
სამსახურების, საზოგადოებრივი
ტრანსპორტის, საჯარო ორგანიზ-
აციების შეუფერხებელი ფუნქცი-
ონირებისათვის.

საჭიროა გაუმჯობესდეს ქალაქ-
ის მშრომელთა და მოსახლეობის
ინფორმირება, მადეზორგანიზებ-
ელ, ზოგჯერ აშკარად პროვოკაც-
იული ხასიათის ჭორებს დაუპი-
რისპირდეს ოპერატიული, უტყუ-
არი, მართალი ინფორმაცია. მას-
ობრივი ინფორმაციის საშუალებ-
ათა გარდა, ამ პროცესის ორგა-
ნიზაციაში მონაწილეობა უნდა
მიიღოს პარტიულმა, საბჭოთა და
იდეოლოგიურმა აქტივმა.

სამართალდამცავი ორგანოების
ხელმძღვანელ კომუნისტებსა და
პასუხისმგებელ მუშაკებს დაევა-
ლათ გამალონ ფართო ახსნა-გან-
მარტებით მუშაობა კომენდანტის
საათის შემოღებასთან დაკავშირე-
ბით.

უნდა გავააქტიუროთ ბრძოლა
ექსტრემისტულად განწყობილ პი-
რების, მოპიკეტებთან, მოხულ-
იგნო ელემენტებთან, რომლებიც
თავიანთი კანონსაწინააღმდეგო
მოქმედებით ცდილობენ დაარღვი-
ონ საწარმოთა და ორგანიზაცი-
თა, ტრანსპორტისა და ვაჭრობის
დაწესებულებათა მუშაობა, ზოგ-
ჯერ აშინებენ მოსახლეობას, გან-
საკუთრებით სკოლების მოსწავ-
ლეებსა და მშობლებს. ამ პირთა
საქმიანობა უნდა აღიკვეთოს კა-
ნონის მოთხოვნების შესაბამისად.
მათ მკაცრად უნდა აგებინონ პა-
სუხი. სამართალდამცავ ორგანი-
ზებს და მასობრივი ინფორმაციის
საშუალებებს წინადადება მიეცათ
ოპერატიულად მიაწოდონ ინფორ-
მაცია მშრომლებსა და მოსახლე-
ობას საზოგადოებრივი წესრიგის
დამრღვევთა შესახებ, რომლებიც
ცდილობენ გამწვავონ ვითარება
ქალაქში, ხელი შეუშალონ მდგო-
მარეობის სტაბილიზაციას.

განსაკუთრებული ყურადღება
უნდა მიექცეს იმას, რომ საჭიროა
მხარი დაეუჭიროთ შრომითი კო-
ლექტივების წინადადებებსა და
ინიციატივას, რომელთა მიზანია
ქალაქისა და რესპუბლიკის ცხო-
ვრების ნორმალიზაცია, რათა შე-
ვქმნათ შესაძლებლობა, რომ უაზ-
ლოეს ხანს გაუქმდეს კომენდან-
ტის საათი.

ცენტრალური კომიტეტის ბიუ-
რომ აღინიშნა, რომ პარტიული
აქტივის, მუშათა კლასისა და ინ-
ტელიგენციის მხარდაჭერა ექსტ-
რემისტულ ელემენტებთან ბრძო-
ლაში წარმატების ერთ-ერთი გად-
ამწყვეტი პირობაა.

საქართველოს კომპარტიის ცენ-
ტრალური კომიტეტის ბიუროს
სხდომაში მონაწილეობდნენ ე. ა.
შევარდნაძე და გ. პ. რაზუმოვსკი.

თბილისი, 11 აპრილი — გლოვის დღე.

ფელიქს კრიშკის („კომუნისტი“) ფოტო.

სსრ კავშირის საფეხბურთო

კავშირის ნუსხა (პროვაზი)

IV. საფეხბურთო კავშირის ხელმძღვანელი ორგანოები.

14. პირველადი ორგანიზაციის ხელმძღვანელი ორგანოა გუნდის, სექციის, სპორტული სკოლის, კლუბის კრება. პირველადი ორგანიზაციის ყოველდღიური მუშაობას ხელმძღვანელობს საერთო კრების მიერ არჩეული ბიურო.

15. სსრკ საფეხბურთო კავშირის ხელმძღვანელი ორგანოა: — სსრკ საფეხბურთო კავშირის კონფერენცია; — სსრკ საფეხბურთო კავშირის საბჭო; — სსრკ საფეხბურთო კავშირის აღმასრულებელი კომიტეტი (აღმასკომი); — სსრკ საფეხბურთო კავშირის აღმასკომის ბიურო.

16. სსრკ საფეხბურთო კავშირის უმაღლესი ორგანოა კონფერენცია, რომელსაც 4 წელიწადში ერთხელ იწვევენ სსრკ საფეხბურთო კავშირის საბჭოს გადაწყვეტილებით. კავშირის კონფერენციის მოწვევისა და დღის წესრიგის თაობაზე ცხადდება კონფერენციამდე არაუგვიანეს 3 თვით ადრე. კონფერენციის წარმომადგენლობას წარმოადგენს სსრკ საფეხბურთო კავშირის საბჭო.

სსრკ საფეხბურთო კავშირის კონფერენცია: — სსრკ საფეხბურთო კავშირის საბჭოსა და სპორტული-საკონტროლო კომისიის (სსკ) ანგარიშებს; — გადასინჯავს, ცვლის და ამტკიცებს სსრკ საფეხბურთო კავშირის საბჭოსა და სსრკ საფეხბურთო კავშირის კონფერენციის გადაწყვეტილებებს.

კვებს სსრკ საფეხბურთო კავშირის წესდებას: — ირჩევს სსრკ საფეხბურთო კავშირის საბჭოს; — ირჩევს სსრკ საფეხბურთო კავშირის საორგანიზაციო-საკონტროლო კომისიას; — განილაგებს სსრკ საფეხბურთო კავშირის მიერ კონფერენციის დღის წესრიგში შეტანილ სხვა საკითხებს.

17. სსრკ საფეხბურთო კავშირის საბჭოს აირჩევენ იმ რიცხობრივი რაოდენობით, რომელსაც განსაზღვრავს კონფერენცია და ამ წესდების შესაბამისად ხელმძღვანელობს სსრკ საფეხბურთო კავშირის მთელ საქმიანობას კონფერენციის შორის პერიოდში.

სსრკ საფეხბურთო კავშირის მუშაობის სახელმძღვანელო პუნქტებს შორის პერიოდში სსრკ საფეხბურთო კავშირის საბჭო ირჩევს აღმასრულებელ კომიტეტს (აღმასკომს) თავმჯდომარის, მისი მოადგილეების და აღმასკომის წევრების შემადგენლობით, ხოლო საორგანიზაციო-აღმასრულებელი ხასიათის მიმდინარე საკითხების განსახილველად — აღმასკომის ბიუროს. აღმასკომისა და ბიუროს რიცხობრივ შემადგენლობას განსაზღვრავს სსრკ საფეხბურთო კავშირის საბჭო.

სსრკ საფეხბურთო კავშირის პლენუმების მოწვევა მოხდება აღმასკომის გადაწყვეტილებით წელიწადში არანაკლებ ერთხელ.

18. კონფერენციის დელეგატების, საბჭოს წევრების, სსრკ საფეხბურთო კავშირის აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის, მისი მოადგილეებისა და წევრების არჩევა ხდება დღია ან საიდუმლო კენჭისყრით არჩევნებში მონაწილეთა უმრავლესობის გადაწყვეტილებით. ყოველ არჩევნებში თანამდებობაზე, რომელიც

გორც წესი, წამოყენებულ უნდა იქნას რამდენიმე კანდიდატურა. არჩეულად ითვლება ის კანდიდატები, რომლებიც მოაგროვებენ ხმათა უმრავლეს რაოდენობას მათი რიცხვიდან, ვის სასარგებლოდაც ხმა მისცა კონფერენციისა ან საბჭოს პლენუმის დელეგატთა ნახევარზე მეტმა.

19. ტერიტორიული საბჭოებიდან სსრკ საფეხბურთო კავშირის ხელმძღვანელი ორგანოს არჩევისას უნდა დაიცვას მათი შემადგენლობის სისტემატური განახლებისა და ხელმძღვანელების მემკვიდრეობითობის პრინციპი. საბჭოს წევრს არ შეუძლია დაიკავოს ერთი და იგივე ხელმძღვანელი თანამდებობა ზედიზედ ორჯერ. საჭიროების შემთხვევაში კავშირის შესაბამისი თავისი წარმომადგენლები საარჩევნო ორგანოებსა და კავშირის კომიტეტებში მათი უფლებამოსილების ვადის დამთავრებამდე.

საფეხბურთო კავშირის საბჭოს კონფერენციები და პლენუმები უფლებამოსილად ითვლება თუ მათში მონაწილეობს არჩეული დელეგატების არანაკლებ ორი მესამედი.

20. სსრკ საფეხბურთო კავშირის საბჭო (აღმასკომი): — უზრუნველყოფს საზოგადოებრიობის მიზიდვას ქვეყანაში ფეხბურთის განვითარების საკითხების გადასაწყვეტად. ამ მიზნით ხორციელდება კავშირი ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტებთან, პროფკავშირულ და უწყებრივ ფიზკულტურულ-სპორტულ ორგანიზაციებთან, კომპარტიის ცკ-ის კლუბებში, სპორტულ-მეტაბეტებში; — ამუშავებს და ახორციელებს

ლონისძიებებს, რომლებიც მიმართულია საფეხბურთო კლუბებისა და სკოლების ოსტატობის შემდგომი აბილიტაციის, სსრკ საფეხბურთო კავშირის მიერ დაგეგმილი პროგრამის განხორციელების კლასის ფეხბურთელთა მომზადების ორგანიზებისა და მეთოდის მოწინავე გამოცდილებას, უმაღლესი მიწვევების მოპოვებას მსოფლიოს, ევროპის ჩემპიონატებსა და ოლიმპიურ თამაშებზე;

— გეგმავს და ატარებს საკავშირო და საერთაშორისო შეხვედრებს ფეხბურთში, ამტკიცებს საკავშირო ასპარეზობების დებულებას (რეგლამენტს) და თამაშების კალენდარს, წყვეტს შეჯიბრებებზე გუნდებისა და სპორტსმენების დამზადებისა და მსაჯ-ინსპექტორების დანიშვნის, განცხადებების განხილვის, გუნდების პროტესტებისა და აპელაციების, სპორტსმენებზე, მწვრთნელებზე და გუნდებზე დისციპლინარული სანქციების დადებისა და ფეხბურთში საკავშირო ასპარეზობების მოწყობასთან დაკავშირებულ სხვა საკითხებს;

— ახორციელებს კონტროლს ფეხბურთში ოსტატთა სპორტულ გუნდებისა და საფეხბურთო კლუბების მიერ „სპორტის სათამაშო სახეობებში“ ოსტატთა სპორტულ გუნდების სტატუსს“ და „ფეხბურთში და სპორტის სხვა სათამაშო სახეობებში სპორტული კლუბების ტიპობრივი დებულების“ შესრულებაზე. გააოქმადს არბიტრის ფუნქციას მათი დაცვის დროს წარმოშობილ დავებს;

— სსრ კავშირის სპორტსახკომთან, ფიზკულტურულ-სპორტულ ორგანიზაციებთან ერთად მონაწილეობს სპორტული რეზერვების მზადების, კვალიფიკაციის აბილიტაციის, მწვრთნელთა სადრების შერჩევისა და განლაგების, ოსტატთა საკლუბო გუნდების, სსრ კავშირის ნაკრები გუნდების ფორმირებისა და მათ შერეობებში-სათვის მზადების საქმეში;

— საფეხბურთო კლუბებთან და სსრ კავშირის სპორტსახკომთან ერთად წყვეტს მოთამაშეებისა და მწვრთნელების უცხოეთში კონტრაქტის თანახმად სათამაშოთა და სამუშაოდ გაგზავნის საკითხებს;

— სსრ კავშირის სპორტსახკომში წარადგენს მასალებს „სსრ კავშირის სპორტის ოსტატის“, „საერთაშორისო კლასის სსრ კავშირის სპორტის ოსტატის“, „სსრ კავშირის სპორტის დამსახურებული ოსტატის“, „სსრ კავშირის დამსახურებული მწვრთნელის“, „სა-კავშირო კატეგორიის მსაჯის“ წოდებების მინიჭებაზე, აგრეთვე მასალებს სპორტსმენებზე, მწვრთნელებზე, სპეციალისტებზე და ფეხბურთის აქტივისტებზე სსრ კავშირის სპორტსახკომის საპატიო წიგნით დასაჯების შემთხვევაში. მონაწილეობს ფეხბურთელებისა და მწვრთნელებისთვის დაწესებული წესით პენისის დასაწესი მასალების მომზადებაში;

— სპორტული სეზონის შედეგების მიხედვით ამტკიცებს ქვეყნის 33 საუკეთესო ფეხბურთელისა და 10 საუკეთესო მსაჯის სიებს;

— ამუშავებს საკავშირო შეჯიბრებების ორგანიზების ფორმებისა და სისტემების სრულყოფის წინადადებებს, იღებს ზომებს მა-

თი პოპულარიზების, კულტურისა და სანახაობითობის ხრისთვის, თვითნაზღაურების უზრუნველსაყოფად;

— მონაწილეობს იღებს პირდაპირ, მეთოდური რეკონსტრუქციების, დახმარებების, ნორმატივების, ტექნოლოგიის, სპორტული-საკონტროლო-კლასიფიკაციის მოთხოვნების, ფეხბურთის სფეროში სამეცნიერო გამოკვლევების ჩატარების პროგრამებისა და გეგმების დამუშავებაში, სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენციების, კრებების, სემინარების, სიმპოზიუმების ჩატარებაში, ფეხბურთში მოწინავე გამოცდილების შესაბამის საინფორმაციო მასალების გამოშვებაში;

— მოსახლეობისა და ფიზკულტურული ორგანიზაციების სპორტული ნაგებობებით, მოწყობილობებით, ინვენტარითა და საფეხბურთო ფორმებით დასაქმავი ფიზკულტური მოთხოვნილებების გათვალისწინებით მონაწილეობს საფეხბურთო მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განვითარების გეგმების შედგენასა და რეალიზაციაში;

— ეწევა ფეხბურთის აქტიურ პროპაგანდას, რისთვისაც იყენებს მჭიდრო კონტაქტებს ცენტრალურ და ადგილობრივ ფიზკულტურულ-სპორტულ ორგანიზაციებთან და მასობრივ ინფორმაციის საშუალებების ორგანიზაციებთან;

— მონაწილეობს სსრ კავშირის ოლიმპიური კომიტეტის საქმიანობაში;

— წარმოადგენს საბჭოთა ფეხბურთის ფეხბურთის საერთაშორისო გაერთიანებებში, არის ფეხბურთის საერთაშორისო ფედერაციის (ფიფა) და ევროპის საფეხბურთო ასოციაციების კავშირის (უეფა) წევრი, აღრმავებს მეგობრულ კავშირებს უცხოეთის ქვეყნების ფეხბურთის ეროვნულ ფედერაციებთან.

21. საფეხბურთო კავშირის მატერიალური ორგანოა მუდმივად მოქმედი საორგანიზაციო-საკონტროლო კომისია (სსკ). სსკ ახორციელებს კონტროლს წესდების დაცვაზე, კონფერენციის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების შესრულებაზე, რევიზიას უკეთებს კავშირის ფინანსურ საქმიანობას. სსკ-ს შემადგენლობაში არ შეიძლება არჩეულ იქნეს სსრკ საფეხბურთო კავშირის საბჭოს წევრები.

22. სსრკ საფეხბურთო კავშირის ყოველდღიური ოპერატიული საქმიანობის უზრუნველსაყოფად და მისი კოორდინაციისთვის სახელმწიფო და საზოგადოებრივ ორგანიზაციების საქმიანობასთან სსრკ საფეხბურთო კავშირის აღმასკომი აყალიბებს კომიტეტებს: შეჯიბრებების ჩასატარებელი, სამსაჯო, დისციპლინარული, ტექნიკური, მონაწილეთა, საფინანსო-კონტროლური, საორგანიზაციო-მასობრივი. მუშაობის, საერთაშორისო კავშირების, პროპაგანდის, სამედიცინო და სამეცნიერო უზრუნველყოფის, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის, საპედაგოგო ეიურის და სხვა კომიტეტებს.

კომიტეტების შემადგენლობები, ძირითადი მიმართულებები, სამუშაო გეგმები და უფლებამოსილება განისაზღვრება სსრკ საფეხბურთო კავშირის აღმასკომის მიერ.

ბანაჩინის მოლოდინი

ბრიუსელი. ბელგის დედაქალაქის სისხლის სამართლის სასამართლოში დამთავრდა საქმის განხილვა ინგლისელ გულშემატკივართა, აგრეთვე იმ ოფიციალურ პირთა მიმართ, ვინც პასუხისმგებელი იყო 1985 წლის 29 მაისს ბრიუსელის „ვიგელის“ სტადიონზე ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის ფინალური მატჩის ნორმალურად ჩატარებაზე იტალიის „იუვენტუსსა“ და ინგლისის „ლივერპულს“ შორის. ერთნი ბრალდებულნი არიან უპრეცედენტო ხოცვა-ჟლეტის ორგანიზაციაში, ხო-

ლო მეორენი იმაში, რომ ვერ უზრუნველყვეს უხედაობა ტრიბუნებზე, რის შედეგადაც იმ დღეს დაიღუპა 39 ადამიანი, მრავალი მძიმედ დაზარდა, მათი უმეტესობა იტალიელი გულშემატკივრები იყვნენ.

სასამართლო პროცესი 5 თვეზე მეტი ხანა გრძელდება. განხილვის ათასობით მეტრი ვიდეოჩანაწერი, წაიკითხეს სასამართლო საქმის ათეული ათასი ფურცელი, რათა მომხდარი ამბის ობიექტური სურათი შეექმნათ, მოისმინეს მრავალრიცხოვანი ჩვენებანი, ბრალდებისა და დაცვის გამოსვლები.

განაჩენის გამოტანა დანიშნულია 28 აპრილისთვის. სპეციალისტთა აზრით პროცესის მსვლელობაში წყდება არა მარტო დამნაშავეთა გამოვლენის საკითხი, არამედ ის პრინციპული პრობლემა, თუ როგორ განსაჯონ გულშემატკივართა მასობრივი ბოროტკმედებებისა და ცალკეულ ადამიანთა ინდივიდუალური პასუხისმგებლობის საკითხი.

თვალისწინებენ რა მომხდარის სოციალური-ფსიქოლოგიურ ფაქტორებს, მიანხიათ, რომ ბრიუსელის სასამართლო პროცესი თავისებურად უნიკალურია იურისპრუდენციის თეორიისა და პრაქტიკის ისტორიაში.

ახალი საფეხბურთო სნობარი

საპარტიველოს კვ ცკ-ის გამომცემლობამ სულ ახლახან გამოუშვა ახალი საფეხბურთო ცნობარი „ფეხბურთი-89“, რომლის ავტორები არიან გ. აკოფივი და ჯ. ენუქიძე. ცნობარი მეტად საინტერესოა შედგენილი, იგი დიდ სამსახურს გაუწევს ფეხბურთის მოყვარულებს. ჯერ ერთი, ცნობარში დაბეჭდილია უმაღლესი ლიგის, I და II ლიგების საკავშირო გათამაშებათა კალენდრები, აგრეთვე, საქართველოს საფეხბურთო ჩემპიონატის განრიგი, რაც თავისთავად კარგი გამკვლევაა გულშემატკივართა საორიენტაციოდ.

საკავშირო ჩემპიონატში გუნდის შემადგენლობაში ნათამაშევი ყველა ფეხბურთელის ვინაობა, მშობარდობები, პრიზიორთა მონაცემები, საერთაშორისო მატჩების ნუსხა, სპორტის დამსახურებული ოსტატების, საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატების, სპორტის ოსტატების სია. წაუკითხავად ვერ დატოვებთ საქართველოს ფეხბურთის ისტორიის ფურცლებს, თბილისის, ბათუმის, სოხუმის, ფოთის, გორის, ქუთაისისა და სხვა ქალაქების გუნდების ძველთაძველ შედეგებს.

ფართოდაა განხილული საერთაშორისო ფეხბურთის თემაც. გაიცნობთ მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონატის კალენდრებს, ოლიმპიურ ასპარეზობათა ისტორიას, იმ საბჭოთა ფეხბურთელთა გვარებს, ვინც ოლიმპიურ ნაკრებში გამოსულა, ევროპის საკლუბო ტურნირების შედეგებს.

ერთი სიტყვით, საცნობარო წიგნი „ფეხბურთი-89“ ფრიად საინტერესოაა შედგენილი, მასში მრავალი საყურადღებო მასალაა მოთავსებული. წიგნი გამოსულია ქართულ და რუსულ ენებზე, იყიდება „სოლიდუზნაჩისა“ და „ციგნის მაღაზიებში“.

ფეხბურთი - 89

გარდა ამისა, მოყვანილია უმაღლესი ლიგის ყველა გუნდის საგანცხადლო სიები, I და II ლიგაში მონაწილე საქართველოს გუნდების პერსონალური შემადგენლობანი, საბეჭდოში ნახავთ შარშანდელი საკავშირო ჩემპიონატის უმთავრეს სტატისტიკურ მონაცემებს, საქართველოსა და თბილისის შარშანდელი ჩემპიონატების შედეგებს. დიდ ინტერესს იწვევს თბილისის „დინამოს“ არქივი. მოყვანილია 1936 წლის შემოდგომიდან 51

უშავებს. მისი ხელმძღვანელობით ბილბაოს „ატლეთიკო“ ორჯერ დაეუფლა ესპანეთის ჩემპიონობას, შარშან კი ბარსელონის „ესპანოლი“ უეფა-ს თასის ფინალამდე მივიდა.

მსაჯობის-ქიმიკალი

დრაჟინი. აქ გამართულ საბჭოთა კავშირისა და გდრ-ის იუნორ წყალში მტომელთა მე-20 ტრადიციულ შეხვედრაში წარმატებას სტუმრებმა მიაღწიეს. მათ პროგრამის ოთხი სახეობიდან სამში გაიმარჯვეს. ტრამპლინზე გოგონათა შორის უძლიერესი იყო მსკოველი ვერა ილიანა (49,70 ქულა), კომპიდან ხტომაში კი მისი თანაქალაქელი სვეტლანა ხოხლოვა (40,60 ქულა). ქაბუკთა შორის ტრამპლინიდან ხტომა მისი კელმა ივორ ჟოგოლმა მოიგო — 60,30 ქულა, კომპიდან ხტომაში კი გდრ-ის წარმომადგენელმა იან შტეკელმა გაიმარჯვა — 51,15 ქულა.

აპის შემდეგ დაწინაურდა გდრ-ის გუნდი. პირად ჩათვალა ლიდერობა ხელთ იგდო ამავე კოლექტივის წევრმა კარსტენ ვოლფმა.

ბანაჩინი. მოკრივეთა ტრადიციულ საერთაშორისო ტურნირში („სამეფო თასი“) მონაწილეობენ 16 ქვეყნის წარმომადგენლები. სამმა საბჭოთა სპორტსმენმა მოიგო პირველი ორთაბრძოლები. ესენია 54 კგ-ში ლენინგრადელი ვლადისლავ ანტონოვი (დაამარცხა მალაიზიელი აზმი მოპამედ იუნოსი), 57 კგ-ში — ყაზანელი ალექსანდრე ხამატოვი (მოუგო კანადელ უესლი სანშაისი) და 71 კგ-ში ერევნელი მანველ ავერტიანი (ავტობა იპონელი იოჯი ხომიასი).

ბანაჩინი (ჩინეთი). მექსი ქვეყნის წყალში მტომელთა საერთაშორისო შეჯიბრების პროგრამით გათვალისწინებულ ოთხსავე სხეობაში გამარჯვება ჩინეთის სპორტსმენებს ხვდათ წილად. საბჭოთა ათლეტთაგან საუკეთესო შედეგები მინველ ალექსი კოვალოვსა და ელუქტროსტალელ ანატოლი ივოშინს ჰქონდათ. პირველმა ბრინჯაოს პრიზი დაისაჯუტა მეტრიან ტრამპლინზე (547,50 ქულა), მეორემ იგივე შედეგი აჩვენა კომპიდან ხტომაში (560,73 ქულა).

უცხოეთის ფეხბურთის აზვანი

მადრიდის „ატლეთიკომ“ მორიგი მწვრთნელი გამოიკვალა. ჩვენ ორი თვის წინ ეწვერიდით,

რომ ინგლისელი რომ ატკინსონი. მისმა თანამემამულე კოლინ ადისონმა შეცვალა. და აქ ორი თვის შემდეგ გუნდის პრეზიდენტმა ჰესუს ჟილმა კიდევ ერთი სპეციალისტი გააძევა. ახლა „ატლეთიკომში“ ბასკი ხაიერ კლემენტე იმ-

უშავებს. მისი ხელმძღვანელობით ბილბაოს „ატლეთიკო“ ორჯერ დაეუფლა ესპანეთის ჩემპიონობას, შარშან კი ბარსელონის „ესპანოლი“ უეფა-ს თასის ფინალამდე მივიდა.

ლიდერება
კოზიციები
განიმტკიცება

ახალი თაობის ივლით

ბრაზლიაში დღესაც სწამთ „სპეციალისტების“

მეხნი ტური დარბა მოქალაქე ვაჟთა მსოფლიო თასის გათამაშების IV ეტაპის დამთავრებამდე. X ტურში შეჯიბრების ლიდერმა ლუბომირ ლუბოვიჩმა ყოფით დამთავრებამ შეხვედრა უნგრელ ზოლტან ჩობლისთან, დაავრცოვა 7 ქულა და კვლავ I ადგილზეა. ინგლისელმა ნაიჯელ შორტმა არტურ იუსუპოვის სილია და მხოლოდ ნახევარი ქულით ჩამორჩება ლიდერს. ისევე სერიოზულად (ამჟამად) მოულოდოლო პიარტარსონს (ისლანდია), რაფალ ვაპანიანიმ ხესუს ნოვირასს (კუბა). ყოფით დამთავრდა ბორის სპასიასა (საფრანგეთი) და ვალერი სალოვის, მიგელ ილეკასისა (ესპანეთი) და ალექსანდრე ბელიავსკის შეხვედრები. პარტია ვალდებს ვიქტორ კორჩნომი (შვეიცარია) და რობერტ ჰაუბენგერს (გერმ.). მსოფლიო ჩემპიონ გარი კასპაროვის ვადალფო ფობის გამო არ შედგა მისი შეხვედრა ინგლისელ ჭოხთან სპილმენთან.

დანიის ფეხბურთის აღზევება, ქვეყნის ნაერების წარმატებები, მემორიული მატაოლოფრისიული ანსამბლის შექმნა დაკავებულბულია დასავლეთგერმანიული მწვერთვის ზეპ პიონტეის სახელთან. დღეს, როცა თაობათა ცვლის შედეგად დახილები თმობენ წამევან პიონტეის, ალბათ საინტერესოა პიონტეის მოსაზრებები გუნდის მომავალსა და პერსპექტიულ ფეხბურთელებზე.

რა იყო თქვენის აზრით, ევროპის 1988 წლის ჩემპიონატში დახილთა „ჩაგონდის“ მიზეზი? ხომ არ განმარტებთ 1988 წლის მსოფლიო ჩემპიონატზე მომხდარი ამბავი?

— არა, მექსიკაში სხვა მიზეზით დავმარცხდი. იქ შესანიშნავი თავდასხმა გვყავდა, სამაგიეროდ დაცვა ამჟარად მოისუსტებდა. გუნდს ლამაზი გოლები ვაქონდა, დაცვა კი ელემენტარულ შეცდომებს უშვებდა. ევროპის ჩემპიონატში კი, უბრალოდ, მოწინააღმდეგეებზე სუსტნი ვიყავით. — აქ გარკვეული

როლი ტრავმებმა ითამაშა. შესაძლოა, მეც შევცდი, როცა საკვანძო პოზიციები მივანდე ფეხბურთელებს, რომლებმაც უკვე გაიარეს თავიანთი ფორმის ზენიტი. მე ვენდე თაობას, რომელმაც გაიბრწყინა საფრანგეთსა და მექსიკაში. ეს საარისკო ნაბიჯი იყო, სამწუხაროდ მან არ გაამართლა.

რა მდგომარეობაა დღეს დასერი ფეხბურთში?

— ჩვენი წამყვანი მოთამაშეები უტყუარ გუნდებში გამოდიან. ევროპის თორმეტ ქვეყანაში და ამჟამად 50 დანიელი ფეხბურთეული გამოდის. აქედან მხოლოდ 32 წლის ივან ნილსენი და 31 წლის ელკაიერ-ლარსენი დაბრუნდნენ.

დღესაც თუ გაიფორმებთ იმას, რომ ლამაზი ფეხბურთი შედეგზე უფრო მნიშვნელოვანია?

— დანიური ფეხბურთის პრესტიჟისათვის ჩემი კონტრაქტის დასრულებამდე (1990 წ.) მინდა კიდევ ერთხელ მივაღწიო რაიმე წარმატებას საერთაშორისო დონეზე. ამისთვის საჭიროა შედეგებზე ფი-

ქტი. სხვაგვარად ჩვენი მალოტე-ქნიკური სტილი დამარცხდება ძალისმიერ მოწინააღმდეგესთან ბრძოლაში. ამის გამო იძულებული ვართ გარკვეულ კომპრომისზე წავიდეთ.

თქვენ შექმენით სისტემა 3-5-2. რატომ მოაკელით დაცვას ერთი მოთამაშე?

— როცა 4-4-2 სისტემით თამაშობ, ერთი მცველი ყოველთვის ნაკლებად დატვირთული. ჩემს ჩასვლამდე დანიამი დაცვას დიდ მოთხოვნებს არ უყენებდნენ და თამაშს ძირითადად ნახევარდაცვა და თავდასხმა წარმართავდა.

თქვენ გერმანიული ბრძანდებით, მაგარამ თამაშის სტილი რო-შელსაც ნერგავთ, ამჟარად განსხვავდება დასავლეთგერმანიულისა-დან...

— ჩემი სტილი უფრო ლდი და თავისუფალია. იგი სამხრეთამე-რიკულს წააგავს. გერმანულ გუნდებს უყვართ ათლერტური თამაში, დანიამი კი თავისუფალი და ლამაზი ფეხბურთი...

„სპეციალისტი“ ჩვენს ინაზე გარემარს ჭკვიანი, სწრაფი, ტრქნიკური გარემარბი უოველოვის ფეხბურთის მიმდრეს იყო.

თქვენ ახალ გუნდს აქალო ბები. ვებტარანებს თუ მოუქმენთ ადვლი?

— მიუხედავად იმისა, რომ ახალ გუნდს ვქმნი, შანსს ზოგ ვებტარანსაც მივცემ. ელკაიერს მიუხლის ოპერაციამ კარგად ჩაიბრა და ახლა იგი ინტენსიურად ვარჯიშობს. ნილსენი ჯერჯერობით მკურნალობს. ფრენკ არნენსნი გამოთხოვია დიდ ფეხბურთს, რაც შეეხება სიორენ ლერის, მან თარი თქვა ნაკრებში თამაშზე, თანაც მასზე საკმაოდ მძიმედ იმოქმედა საფრანსო მახინციებში მხილვამ. არის კიდევ იან მიოლლემ, მაგარამ ამჟამად იგი მზად არაა უმაღლეს დონეზე სათამაშოდ.

თქვენ არაფერი ვითქვამთ ნაკრების კაპიტან მორტენ ოლსენზე...

— 38 წლის ოლსენმა მძიმე ტრავმა მიიღო, სავარაუდოა, რომ იგი დაასრულებს თავის კარიერას. თუმცა ერთ მატჩს ნაკრებში უკმველად ჩაატარებს. ჩვენი ფედერაციის ობილესთან დაკავშირებით გაიშარება შეხვედრები შვეციისა და ბრაზილის გუნდებთან. რომელიმე მათგანში ოლსენს გა-ვაიცლებთ.

ვისზე ამჟარებთ ამჟამად იმელებს და ვინ იქნება გუნდის კაპიტანი?

— ახლა გარდაბიდან ეს გახლავთ 20 წლის ბრაიან ლალურუპი, მიქელის უმცროსი მმა. ახლა იგი „ბრონდბიში“ გამოდის, მაგარამ შორს არაა დრო, როცა მას ევროპის რომელიმე უძლიერეს გუნდში ვინალოვთ. იმდს ვამყარებ ფლემინგ პოულსენზე და ლარს ელსტრუპზე, რომლებსაც უკვე აქვთ სკამოლ დიდი გამოცდლება. ახლა კაპიტნის თაობაზე, მორტენ ოლსენს წასვლის შემდეგ გუნდის კაპიტნად და-და ოლიმპიური ნაკრების მცველი ლარს ოლსენი „ბრონდბიშიდან“. ეს პატრიკ მან 1988 წლის დანიის საუკეთესო მოთამაშედ აღიარებთ დაბისახყო. თუ ივან ნილსენი დაუბრუნდება ნაკრებს, მან შეიძლება გარკვეული კონკურენცია გაუწიოს ოლსენს.

თქვენი პროგნოზი 1990 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის თაობაზე.

— იტალია შინ თამაშებს, აიტო-მაც ფავორიტი გახლავთ. შემდეგ მოდიან პოლანდია, სსრ კავშირი და ბრაზილია. ვფიქრობ, ნახევარფინალში სწორედ ეს გუნდები გა-ვლენ.

(სატ. კორ.)

ორგვარი

კოპულარობა

კოპიისტა ეროვნული ლიგის (ნსლ) ერთ-ერთი უძლიერესი კლუბი „დენტროიტ რედ უინგი“ (დენტროიტის წითელი ფრთები), რომელიც წლების მანძილზე „დიდი ექსპლუსი“ ღირსეულ წევრად ითვლებოდა, კვლავ იბრუნებს თავის სახელს. ამას კლუბი უმათავრესად სტივ აზერმენს უნდა უმალოდეს, რომელიც პროფესიული ჰოკეის ისტორიაში 60-ზე მეტი შაბის გამტანი მეთერთმეტი „ვარსკლავი“ გახდა.

თუმცა „დენტროიტ რედ უინგი“ სხვა მხრივაც ცნობილ გუნდად ითვლება. ამ ცოტა ხნის წინათ მის ერთ-ერთ მოთამაშეს ბობ პრობერტი კოპიანის ვაჭრობისთვის სამულამო დისკვალიფიკაცია მიესაჯა. პრობერტი პოლიციამ დააკავა კანადა-ამერიკის საზღვარზე, რომელსაც უკანონო „საქონლის“ გატანას ცდილობდა. ამერიკის მართლმსაჯულების თანახმად სპორტსმენს 20 წლით თავისუფლების აღკვეთა ემუქრება.

ვილს, უჯრედს, ნერვს, კუნთს. დასაწყისში სუნთქვა მხოლოდ ერთი წამით შეაკავეთ, შემდეგ 20 წამამდე, უფრო მოგვიანებით ერთ წუთამდე (დაახლოებით 20 შეკავება). ვარჯიში შეასრულეთ დღეში რამდენჯერმე.

მე-9 სავარჯიშო: მხედლის სავარჯიშის სუნთქვა

ამ სავარჯიშოს თავისებურება სუნთქვის ენერგიული შეჩერების სწრაფი თანამიმდევრობაა. ისუნთქეთ ისე სწრაფად, როგორც მკვლელი ამჟამებს საბერეგებს. ჯდომითი პოზის დროს თავი, კისერი და ტანი სწორად გვიკორო. ხელები მუხლებზე დაიწყეთ, პირი მოკუმთ, სწრაფად შეისუნთქეთ და ამოსუნთქეთ 15-20-ჯერ. ამ დროს ფილტვები სწრაფად იშლება და იკუმშება. წარმოიქმნება ბეგა, რომელიც სტვენს მოგვავინებს. მეათე ამოსუნთქვას უნდა მოსდევდეს რაც შეიძლება მეტი შესუნთქვა, შემდეგ კი სუნთქვის შეჩერება ძალდაუტანებლად რაც შეიძლება დიდხანს. ამოსუნთქვის შემდეგ მთავრდება ვარჯიშის ერთი ციკლი.

მეორე ციკლის დაწყების წინ რამდენჯერმე სწრაფად ჩაისუნთქეთ და ამოსუნთქეთ. დილოობით ვარჯიშის 3-5 ციკლი ჩაატარეთ.

ეს ვარჯიში სუნთქვის შეჩერებისა და ორმხრივი სუნთქვის კომბინაციაა, რის გამოც იგი განსაკუთრებით ეფექტურია ვარჯიში შეიძლება ოფლის ინტენსიურ გამოყოფამდე ვარჯიშდეს. ზამთარში ვარჯიში შეგიძლიათ დილა-საღამოს ჩაატაროთ, ზაფხულობით კი მხოლოდ დღის საათებში, როცა გრილია.

ციკლების რაოდენობა დამოკიდებულია ვარჯიშის ძალასა და მოცულობაზე. არ შეიძლება მეტისმეტი ვადალდა, გადაჭარბება.

სუნთქვითი ვარჯიშის ტანინა

თუ სპეციალური მითითება არ არის, აუცილებლად ცხვირიდან ჩაისუნთქეთ და ძალიან ნელა ამოსუნთქეთ, უხმალურად ისუნთქეთ.

დამწყებმა უნდა ჩაისუნთქოს და ამოსუნთქოს ნელა, ხოლო სუნთქვის შეჩერება გამოტოვოს, შემდეგ კი თანდათან შეიჩეროს სუნთქვის შეჩერებასა და ასევე თანდათან გააძლიროს მისი დრო. მაგალითად, პირველი კვირის განმავლობაში მხოლოდ 4 წამით უნდა შეიჩეროთ სუნთქვა, მეორე კვირის განმავლობაში — 8 წამით და ა. შ. სანამ შეძლებთ სუნთქვის შეჩერებას 64 წამით.

ჩაისუნთქვის, სუნთქვის შეჩერებისა და ამოსუნთქვისთვის გამოიყენეთ პროპორცია 1:4:2 (ჩაისუნთქვის დრო — 1 წამი, სუნთქვის შეჩერება — 4 წამი, ამოსუნთქვა — 2 წამი).

ამ პროპორციით ისარგებლეთ ერთი კვირის განმავლობაში. შემდეგ თანდათან გააძლიერო პროპორცია: 2:8:4; 3:12:6; 4:16:6 და ა. შ., სანამ მიადწვდით პროპორციას

იოგა ჯანმრთელობის სამსახურში

სუნთქვითი ვარჯიშები

(პრანაიამა)

სუნთქვის შესაკავებლად და შესაჩერებლად სუნთქვითი ვარჯიშების შესრულების სხვადასხვა საშუალება და ტექნიკური მეთოდი არსებობს. ქვემოთ აღწერილია სუნთქვითი ვარჯიშების რამდენიმე სახეობა: მოსამზადებელი ვარჯიშები, სუნთქვის თავისუფალი შეკავება (მუხრა), ცალმხრივი სუნთქვა (სურიაბეგდა), ორმხრივი სუნთქვა (უჯაი), კბილებით სუნთქვა (სიტკარი), ერთი სუნთქვა (სითალი), მკვდრის საბერეგების სუნთქვა (ბხათსკრიკა).

აფარეთ. მარჯვენა ნესტოდან უხმალოდ ამოისუნთქეთ რაც შეიძლება დიდხანს. სანამ შეიძლება, შეაკავეთ სუნთქვა ძალდაუტანებლად. სუნთქვის შეჩერების ხანგრძლივობა თანდათან უნდა გააძლიეროთ. შემდეგ მარჯვენა ნესტოს ითო მიაფარეთ და მარცხენა ნესტოთი ამოისუნთქეთ ნელა და უხმალოდ.

მე-5 სავარჯიშო: ორმხრივი სუნთქვა (უჯაი)

დაიკავეთ პოზა, პირი მოკუმთ, შეისუნთქეთ მსუბუქად და ერთნაირად ორივე ნესტოთი. რაც შეიძლება დიდხანს შეაკავეთ სუნთქვა ძალდაუტანებლად, შემდეგ მარჯვენა ნესტოს ითო მიაფარეთ და მარცხენა ნესტოთი ამოისუნთქეთ. ჩაისუნთქვის დროს გულმკერდი გაშალეთ. ამ ვარჯიშის შესრულება ფეხზე დგომის ან სიარულის დროსაც შეიძლება. მარცხენა ნესტოდან ამოსუნთქვის ნაცვლად შეგიძლიათ ორივე ნესტოდან ამოისუნთქოთ.

მე-6 სავარჯიშო: კბილებით სუნთქვა (სიტკარი)

გადახარეთ ენა უკან, ენის წვერი სისის ზემოთა ნაწილს შეახეთ, სტვენით შეისუნთქეთ ჰაერი. შეაკავეთ სუნთქვა და ამოსუნთქეთ ორივე ნესტოდან. ჰაერი შეიძლება მოკუმული პირიდან ჩაისუნთქოთ. ეს მეორეხარისხოვანი ვარიანტია. ვარჯიში რამდენჯერმე გაიმეორეთ. ვარჯიში წამსვე აფხიზლებს ადამიანს, სპობს ძილისადმი მიდრეკილებას.

მე-7 სავარჯიშო: ენით სუნთქვა (სითალი)

გამოყავით ენის წვერი და მოხარეთ იგი ისე, რომ ეიწო არხი წარმოიქმნას. ჩაისუნთქეთ, შეიკავეთ სუნთქვა, რამდენ ხანსაც შეიძლება ძალდაუტანებლად. ამოსუნთქეთ ორივე ნესტოდან. ვარჯიში 12-ჯერ გაიმეორეთ.

მე-8 სავარჯიშო: სუნთქვის შეჩერება

ეს სავარჯიშო საშუალებას გვაძლევს მოვეზადოთ მკერდის საბერეგლების სუნთქვისათვის. გინც ამ საბერეგებს ათვისებს, საბერეგების სუნთქვის შესრულება არ გაუჭირდება.

დაიკავეთ ჯდომითი პოზა, ხელები მუხლებზე დაიწყეთ. ჩაისუნთქეთ ცხვირიდან და ამოსუნთქეთ სწრაფად, როგორც მკვდრის საბერეგლით ზდება. ვარჯიში ძალიან ენერგიულად უნდა შეასრულოთ. ვარჯიშის შედეგად უხვად გამოიყოფა ოფლი. სუნთქვა არ შეიკავოთ. დიდი მნიშვნელობა აქვს ამოსუნთქვას. სუნთქვის ენერგიული შეჩერებები სწრაფად უნდა ცვლიდეს ერთიმეორის. ეს ძლიერ აქტიური ვარჯიშია, ამოძრავებს ყველა ქსო-

პირველი მოსამზადებელი ვარჯიში

დაიკავეთ ჯდომითი პოზა. სუნთქვითი ვარჯიშისთვის აზროვნების ყველა პოზა გამოდგება. განსაკუთრებით სასარგებლოა ალმასის პოზა. დახუჭეთ თვალები, მიიღო ყურადღება წარბებს შორის წერტილს მიაპყროთ. მარჯვენა ნესტოს მარჯვენა ცერი მიაფარეთ, ჩაისუნთქეთ მარცხენა ნესტოთი მანამ, სანამ გაგიჭირდებათ. სუნთქვა აბსოლუტურად უხმალურ უნდა იყოს. ნელა ამოისუნთქეთ. იგივე გაიმეორეთ 12-ჯერ. შემდეგ მარცხენა ნესტოს მარჯვენა სახვეწებელი ითო მიაფარეთ და მარჯვენა ნესტოთი ჩაისუნთქეთ. მერე მარჯვენა ნესტოს ცერი მიაფარეთ და მარცხენა ნესტოდან ამოისუნთქეთ. ესეც 12-ჯერ გაიმეორეთ. ვარჯიში სუნთქვის შეუჩერებლად სრულდება.

მეორე მოსამზადებელი სავარჯიშო

დაიკავეთ პოზა მარჯვენა ცერი მარჯვენა ნესტოს მიაფარეთ და ნელა შეისუნთქეთ მარცხენა ნესტოთი. შემდეგ მარჯვენა ნესტოთი შემდეგ მარცხენა ნესტოს მარჯვენა სახვეწებელი ითო მიაფარეთ, გახსენით მარჯვენა ნესტო და ნელა ამოისუნთქეთ. ამის შემდეგ ჩაისუნთქეთ მარჯვენა ნესტოთი რაც შეიძლება ნელა და ხანგრძლივად. მიცხარეთ ცერი მარჯვენა ნესტოზე და ამოისუნთქეთ მარცხენა ნესტოდან.

მე-3 სავარჯიშო: სუნთქვის თავისუფალი შეკავება

დაიკავეთ პოზა და ჩაისუნთქეთ. რაც შეიძლება დიდხანს შეიკავეთ სუნთქვა. შემდეგ თავისუფლად ამოისუნთქეთ. ჩაისუნთქვისას სუნთქვის შეკავებასა და ამოსუნთქვას შორის ინტერვალების განსაზღვრისთვის გაცანით სუნთქვითი ვარჯიშების შესრულების ტექნიკას (იხ. ქვემოთ).

მე-4 სავარჯიშო: ცალმხრივი სუნთქვა (სურიაბეგდა)

დაიკავეთ პოზა და დახუჭეთ თვალები. მარჯვენა ხელის სახვეწებელი ითო მარცხენა ნესტოს მი-